

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Tereza Vodáková

Název práce: Komparace projektů National Endowment for Democracy v České republice a na Slovensku v 90. letech a jejich vlivu na lokální dění

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Hornát

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce studentky Terezy Vodákové se zaměřuje na působení americké, Kongresem-financované nadace *National Endowment for Democracy* (NED) v České republice a na Slovensku po konci studené války, konkrétně v letech 1990-1999. Zaměření na dané období je klíčové, neboť se mu věnuje jen hrstka stávajícího výzkumu, a tak předložená práce zaplňuje určitou mezeru v našem poznání. Podle slov autorky je cílem bakalářské práce „zmapovat aktivity National Endowment for Democracy v Česku a na Slovensku mezi lety 1990-1999 a identifikovat rozdíly v cílení grantových programů na základě jejich kategorizace a konfrontace s reálnými dopady na vývoj demokracie a občanské společnosti.“ Prostřednictvím dané analýzy studentka věří, že dokáže „poukázat na zrychlení vývojových etap demokratizace za přítomnosti zahraničního financování.“ (str. 8).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Zpracování práce považuji za poněkud náročné, neboť k dané tématice neexistuje mnoho sekundárních zdrojů a studentka musela vycházet zejména z primárních zdrojů. Řada zdrojů je sice dostupná v elektronické podobě (výroční zprávy NED), ale záznamy o implementaci projektů na území ČR a SVK jsou buď nedohledatelné či neexistující. V tomto ohledu tedy práce naráží na určité limity, které snižují její výpovědní hodnotu. Téma by zasloužilo pečlivou archivní, resp. výzkumnou práci, která však v rámci zpracování Bc. práce často není možná z časových i kapacitních důvodů studentů. Každopádně se jedná o ambiciózní počín a originální téma.

Práce je strukturována logicky a komparativní postup je relativně zdařilý, byť s ohledem na limity výzkumu nejde do takové hloubky, aby autoritativně podpořil závěry práce. Teoretické ukotvení práce by si vyžadovalo poněkud širší rozbor sekundární literatury k otázkám konsolidace demokracie a zejména pak k zahraničnímu vlivu na proces demokratizace třetí země – právě této literatury je dostatek a v práci až na výjimky chybí.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev textu je solidní a práce obsahuje veškeré formální náležitosti. Citační norma bohužel není vždy sjednocena a např. názvy monografií či časopisů místy nejsou v kurzívách a místy ano; místo vydání a vydavatel jsou v závorkách a místy nejsou apod. (např. pozn. č. 23 vs. pozn. č. 25).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Studentka měla ambiciózní a originální námět, který však v praxi narážel na dostupnost dat. Nicméně i tak se podařilo sestavit kvalitní práci, která má logickou vnitřní strukturu a která pracuje pečlivě s dostupnými primárními dokumenty. Závěry ze srovnání ČR a SVK z pohledu asistence demokratizace ze strany NED podporují intuitivní závěry, že v momentě, kdy se konsolidace demokracie na české straně zdála být na dobré cestě, podpora NED místním projektům a iniciativám postupně klesala a naopak na Slovensku, kde se v Mečiarovském období konsolidace demokracie zastavila, podpora ze strany NEDu pokračovala a zvyšovala se.

Druhý cíl práce, tedy konfrontace projektových a programových idejí NEDu s reálnou implementací projektů, však nebyl naplněn do takové míry, aby přinesl zásadnější závěry. Jak sama autorka konstatuje, „Původním záměrem této práce bylo konfrontovat oficiální reporty s výpověďmi českých a slovenských zástupců vládního i

nevládního sektoru, kteří se těchto projektů účastnili anebo je organizovali...Očekávání se však zejména v případě České republiky ukázala jako přehnaná, zdokumentované výpovědi k projektům NED v 90. letech na rozdíl od 80. let nejsou dostupné ani v psaných pramenech a ani v archivech orální historie.“ (str. 61-62). Nicméně i tak se studentce povedlo vyhledat relevantní, byť kusé informace o praktických dopadech jednotlivých projektů.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Jak v kontextu zkoumání působení NEDu vnímáte současnou českou podporu demokracie např. v Bělorusku, Barmě (např. přes program MZV „TRANS“). Je to žádaná politika, která má jasný praktický dopad?
2. Jaké další instituce kromě NEDu v ČSR působily a zaměřovaly se na financování podobných programů?
3. Má existence NED ještě smysl, nebo to byl spíše studenoválečný nástroj?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F):

Práci doporučuji k obhajobě a komisi doporučuji udělit známku A či B.

Datum: 1.6.2021

Podpis: Jan Hornát v.r.

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.